

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábolj...
Hirdetési díj...
Négy hasábolj...
Hirdetési díj...
Négy hasábolj...

Hirdetési díj:
Négy hasábolj...
Hirdetési díj...
Négy hasábolj...
Hirdetési díj...
Négy hasábolj...

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 'Egy évre', 'Fél évre', 'Negyed évre' and their respective costs.

Parlamentari harezok. (r. e.) Hermann Ottónak az agrárius-vita folyamában tartott beszéde hangul-lyozza azt a nagy elvét, a melybe minden beleillik, a mi e hazára nézve üdvös és a mi fennállásának és boldogulásának egyetlen módja, a melyre — ugymond pártunk e jeles tagja — az 1848-iki törvények után csak ugyan jogosítva van a nemzet: hogy emancipálja magát Ausztria alól, legyen önálló, független állam, legyen önálló pénzügye, kül-ügye, hadügye.

Large decorative advertisement for 'KÖZVETLEN ÉRTELMEZÉS' (Direct Interpretation) featuring a coat of arms and ornate borders. The text includes 'KAROLYI HIRLAP' and 'DEBRECEN'.

Parlamentari harezok.

(r. e.) Hermann Ottónak az agrárius-vita folyamában tartott beszéde hangul-lyozza azt a nagy elvét, a melybe minden beleillik, a mi e hazára nézve üdvös és a mi fennállásának és boldogulásának egyetlen módja, a melyre — ugymond pártunk e jeles tagja — az 1848-iki törvények után csak ugyan jogosítva van a nemzet: hogy emancipálja magát Ausztria alól, legyen önálló, független állam, legyen önálló pénzügye, kül-ügye, hadügye.

Valóban így van ez, mert hogy a magyar agráriusok politikáját teljesen bevégzett egészen, általános nemzeti politikának tekintjük, rá kell jönnök, hogy a mit ők akarnak, a mire ők törekkeznek, annak alapfeltétele a minden tekintetben és így közzgazdaságilag is független és önálló Magyarország.

Mert ha az agráriusok hitelegyesületektől várják a földbirtok által igényelt s a nagykamatu adósságnak olcsóbb kamat mellett való convertálásához kellő pénz létrehozatalát s a kormány részéről kárörvendve hallják, hogy hát a hitelegyesületek hol keresik a pénzt, hogyha nem az eddig kölcsönzőképen szereplő pénzintézeteknél? — mi más komoly feleletet találhatunk, mint azt, a mely fel van véve a függetlenségi párt programjába: és ez a külön nemzeti bank. S oly intézetek dotáciojához, a minő p. a kormánypárti gróf Keglevich István talajjavítási bankja, hol vegyen pénzt az az ország, a melynek java jóvedelmeit a közönség és az ezzel járó kalandos foglalási politika emészti fel?

Ha az agráriusok megpendítik a nagy európai vámsorompó nagyszabásu eszméjét: mi módon képzelnek egy állami önállással és függetlenséggel nem bíró Magyarországot ily akcióra képesnek? Vagy — a mi most annyira a levegőben van — a külföldi verseny által idestovra értéktelenné váló magyar gabna és iparcikknek hogy képzelnek oltalmat biztosítani, az önálló vámterület elvének elfogadása nélkül? a melyről különben gróf Apponyi Albert is kijelentette, hogy hajlandó volna ugyan hozzájárulni az Ausztriával kötendő vámegyezségnek oly meghosszabbításához, mely elég arra, hogy megkísértessek mindaz, a mi a vámterület közössége mellett is az ipar előmozdítására megkísérthető; de ha — ugymond — az elég hatályosnak nem bizonyul, akkor maga is minden tartózkodás nélkül a vámterületi különállás mellett lesz.

De ha az agrár politikát nemcsak bennfoglaltnak tekintjük az önálló és független magyar állam eszméjében, de egyszerűen olyannak is, a mely ezen eszme nélkül lehetetlenség, vagy legalább is fél-szeg fogalom volna: igen természetesen találjuk, ha az agrárius mozgalmat a függetlenségi párt magától végleg el nem utasítja. Nem örvendünk annak, ha bizonyos elemek és kivált a törke uralmánai hívei csak azért, mert a függetlenségi párt törekvései messzebb esők a pillanattól, ennek emlegetésével és ennek ürügye alatt háritják el a részleges jellegű, de a mostani kormány által fenntartott és előidézett helyzettel szemben mégis csak üdvös haladást képviselő párt törekvéseit. Még kevésbé tartjuk az agrárius párt törekvéseit s az általa éppen most felszínre hozott eszméket olyanoknak, a melyekkel a meddő élész és semmit se mondó gunyhangján lehetne elbánni. Hermann Ottó képviselőnek némileg joga volt a gróf Keglevich István talajjavítási bankjának élezlapszerű tárgyalásához, mert ő a nemes grófnak olyan törököt nyújtott, a milyen volt a mosdó. Bár kétségtelen, hogy éppen oly ke-

vésbé mutatja ki a talajjavító bank czél-szerűtlenségét az általa használt légvjavító-bank tréfás példája, mint a hogy p. o. együgyűség volna a hirneves tudós, képviselő urnaka pókokról irt jeles művét egy p. o. a sváb-bogarakról szóló tizenkét kötetes munka emlegetésével kigunyolni. Azt se hisszük egyik nagylapunknak, hogy az agrárius törekvéseknek rossz lenne a híruk, mert tudjuk, hogy e híreket... csakis a kormánypárt lapjai és röpiratai hozták forgalomba.

Teljesen indokolatlan és szárnalmas azonban e kormánynak és pártjának magatartása az egész vitában. Egyetlen egy ellen-érvel, egyetlen egy szóval sem vegyülnek a vitába. Tiszta sem volt képes egyebet mondani, minthogy ő rekedt s azért nem tarthat hosszú beszédet, aztán beszélt személyes kérdésben... hosszasan. Az is kétségtelen, hogy mindkét nagy ellenlélek tekinthetőes képességekkel, vagy ha mással nem — nevekkel gyarapodott, a mi lassan-lassan arra kényszerítendit Tiszát, hogy ő is számottevő erőket csoportosítson maga körül. Még utóljára helyre talál állani a parlament tekintélye! És ezt az ő nagy veszedelmét (!) mint igyekszik ellensúlyozni? Ugy, hogy... rágalmatokat mond és mondat ellenük. Izlés dolga — használnon ki-kik magához illő fegyvereket. Igyekszenek a vitának személyes jellegét adni, pedig a gazdasági kérdés komoly — azzal foglalkozni kell; a ki jobbat tud, mint az agráriusok, álljon elő, de szemet hunyni a helyzet előtt nem lehet.

Országgyűlés. A képviselőház jan. 15. ülésén a költségvetési vitát Beckér János nyitotta meg. Nagy szorgalommal összegyűjtött statisztikai adatokkal világította meg a szomorú közzgazdasági állapotot és sikerrel érvelt az önálló vámterület eszméje mellett. A malomipar hanyatlására vonatkozó észrevételei felszólalásra provokálták — Wahrmann Mór előadót, a ki meggyújtotta a házat az iránt, hogy a malomipar terén hanyatlás nincsen. Zay Adolf hosszú beszédeben polemizált Horváth Gyulával, s védelmezte a száz képviselőket és a száz papságot ama vád ellen, hogy csak nemzetiségi politikát kultiválnak, s elhanyagolják a közzgazdasági érdekeket. A Romániával viszonyra vonatkozó fejtegetései és állításait Széchenyi Pál gr. miniszter rövid felszólalásban czáfolta meg, Hermann Ottó pedig személyes kérdésben tett eles megjegyzést Zay magatartására. A következő szónok Török Kálmán volt, ki nagy figyelemmel hallgatott beszédeben hatással bírta a kormány közzgazdasági politikáját s igen érdekesen vázolta a komoly, csaknem kétségbeesztő közzgazdasági állapotokat. A sikerült fejtegetéseket a baloldal gyakori élénk helyeslésekkel kísérte. Utána Fenyvéssy Ferenc beszélt ügyesen és szellemesen. Végül Tisza K. miniszterelnök beszélt. Néhány észrevételt tett Török Kálmán mai és Apponyi Albert gr. tegnapi beszédére, de felszólalásának fő tárgyát az képezte, hogy ugyszólván személyes kérdésben nyilatkozzék arra, a mit Apponyi gr. tegnapi nagyváradi beszédére vonatkozólag mondott, s azt az állítást czáfoglatta, hogy ő Nagyváradon kijáratolta volna a mezőgazdák érdekeit az iparosok érdekeivel szemben. A vitát holnap folytatják, s általánosságban alkalmassint be is fejezik, úgy hogy még a holnapi ülésben megkezdhetik a részletes tárgyalást.

A földművelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium költségvetésének általános tárgyalása 16-án is folyt. Szalay Imre határozati javaslatot nyújtott be, melyet 91 más-más párti képviselő irt alá s melyben a borsgyártás feltöltlen eltiltása iránt javaslat előterjesztésére utasították a kormány. Szalay Imre ezenfelül reflectált Wahrmann Mór előadó fel-tára is s loyálisan nyilatkozván egyénisége felől, kifogásolta azt, hogy a mezőgazdaság jelen válságos helyzetében e kérdés előadása oly félhura bizatik, ki e kereskedelmi érdekeket tartja szemelőtt, Wahrmann Mór visszautasította e támadást. Azután a kormánypárt részéről Nappel Ferenc tartott beszédet, mely kiterjedt a mezőgazdaság gyakorlati kérdéseire, Petrich Ferenc a főbajt: nemzeti önállóságnak hiányában találta; fejtegette pl. a szőlőtermelést.

Láng Lajos reflectált azokra a megjegyzésekre, melyeket Apponyi gr. a minap a részben tett, mintha az osztályérdekek szításá azok műve lenne, kik Apponyi gr. és társai

egy osztályok érdekében kifejtett működését balui magyarázzák. Itt szerinte a szádekösság kérdése ki van zárva; osztályharcz szándékos előidézését bizonyonnyal nem akarja gróf Apponyi, s epp, a mint ezt ő kimondja, hiszi, hogy Apponyi sem vádolná őt és elvtársait ily harcz szándéko s előidézésével. Az a kérdés: az osztályérdekek oly módon előterbe állítása, mint ezt Apponyi és a vele tartó irány hívei tették, nem vezet e akaratlanul is, végzetserőleg ide. Hisz a socialismus is az osztályérdekek kiegyenlítését akarja; de e kiegyenlítés s mostani társadalmi étegeknek békéje és nyugalma közt egy vertenger volt és egy túzerdő. — Azért, a mig socialisticus olajcseppet, aristocrata socialismust, erőset és gyentét, kis embert stb. emlegetnek azon oldalról, meg lesz a jogosultsága annak, hogy erről az oldalról viszont a nemzeti érdekek egységét hangoztassák, annál inkább, mert itt nincs meg az a kishitűség, a melynek gróf Apponyi az egész nemzet erkölcsi ereje iránt kifejezést adott. Most gr. Apponyi szolt, szavait igazítva helyre s azt mondva, hogy amennyiben ő a nemzet nagy erőfeszítésre való képessége iránt kétséget fejezett ki, annyiban csak e kormánynak a nemzet erkölcsiére romlásos befolyását akarta hangoztatni, ami egyik főoka ellenzéki magatartásának. Tiltakozott az ellen, mintha az ő magatartása — ha akaratlanul is — ele-sitné az ellentéteket. Felszólalására, melyet pártja megeljenzett, Láng is meg egyszer helyreigazította szavait. Utolsó szónok Zimándy Ignác volt, kinek Csanády Sándor azt kiáltá, hogy: „oda vagyok! ez tulsez rajtam!”

A magyar államhitei történetében jan. 16. emlékeztet fog maradni. A budapesti tőzsdetanács kibocsátott hirdetése szerint ezen napot fogva megszűnik a 6 százalékos arany-járadék hivatalos jegyzése. A többi európai tőzsdék természetesen hasonlóképp rendelkeznek; mert a holnapi naptól fogva kivonatnak a forgalomból a még nem convertált utolsó 6%-os címletek. Ezzel megszűnik a 6% os magyar állampapír, és az irányadó magyar járadék a 4%-os aranyreute lesz. Igy külsőleg egy rangban áll a magyar államhitei a pénzügyileg legjobban rendezett országokéval; de a konverzió sikerülte folytán hitelünk valódi mértéke szintén lényegesen emelkedett. Az aranyreute ma már csak 5%-ot kamatoz. És remélhető, hogy hitelünk tartósan javulni fog, ha állami háztartásunkban óvatosak leszünk, ha a hitelpiacot a legszűkebb körben fogja az állam fölkeresni s ha néhány évig tartózkodni fog a kormány és törvényhozás különösen az aranyreute szaporításától. Az állami értékek ugys progresszive javulnak a részvényektől való idegenkedés folytán. Engedjünk tehát időt arra, hogy az állam hitelének javulása megszárdulhasson; akkor a közzgazdaság emelésére igénybeveendő közhitel, nem is hosszú idő múlva, sokkal előbb lehet és annak segélyével létesítendő alkotás annál könnyebben hozhatnk jó gyümölcsöt.

Belföldi hírek. Szivák Imre, a kormánypárt jelöltje, kétszázötvenöt szavazattöbbséggel Csátsár Zsigmond ellenében képviselőnek megválasztott. — A király tegnap, d. e. fogadta az országos kiállítás bizottságot, mely gróf Széchenyi Pál kereskedelmi miniszter vezetésével megjelent a királyt az országos kiállítás személyes megnyitására felkérni. — O felsége a következőket válaszolta: „Örömmel hallom a bizottság részéről, hogy a jelen évben megtartandó kiállítás sikere az ország minden részéről mutatkozó érdeklődés, valamint közzgazdaságunk és közzművelődésünk terén tevékeny, valamennyi tényező élénk közreműködése által biztosítva van, és hogy az nemzeti ünnepély jelentőségével bírand. Szívesen engedelek megkérésüknek és személyesen fogom megnyitni a kiállítást.”

KARCOZATOK. (Párbaj — parlamenti vita miatt. — Százitenegegyen. — Az udvar.) Rác Géza képviselő — a mint tudjuk — erősen megtámadta Wahrmant, mint olyat, a ki — lipótvárosi programbeszédében — az uszora törvény ellen nyilatkozott s mégis előadóként működik éppen a földművelés i tárcza tárgyalása alatt. Wahrmann Rác Géza-nak megfelelt, az elnök is hangoztatta itéletét — de ezenkívül a Wahrmann két fia (egy tart. huzsártiszt és egy önkéntes) és hírszerint veje Krausz Izidor is provokálták Rácot. Megbizottai kijelenték, hogy Wahrmann Mór még nincs 60 éves s így a párbajszabályok értelmében egy rajta elkövetett sértésért csak ő maga kérhet elégtételt; a második kifogás, hogy a parlamentben elkövetett sértésért csak

ott lehet elégtételt venni, s végül a harmadik, hogy egy és ugyanazon ügyben Rác Géza csak egy személynek adhat elégtételt. Ettől eltekintve azonban Rác Géza segédei kijelentették, hogy ha az ügy Wahrmann Mórral readbe lesz hozva, s a kihívók ennek dacára még sértve érzik magukat, ez esetben Rác még külön nekik is kész elégtételt adni.

Ez az ügy — a mint látjuk — minden vonásában magában hordja a fővárosi társas-élet beteges kórikumát. Rác Géza a minden tekintetben bevégzett parlamenti eseményért verekedni nem tartozik s ha egy-két tekintélyesebb képviselő, vagy legalább R. pártja (bármely parthoz is tartoztek ő) ezt a felfogást nem érvényesíti: akkor (bármilyen nagy kerpű tárgyalások is fojjanak hasonló esetekben) komoly parlamenti tanácskozások már nem is léteznek. Ezentul azok felett a vívőtermekben fognak majd döntenü. Ugy látjuk a többször előforduló esetekből, hogy a parlament a társadalomnak betegségeit is képviseli.

De hát akkor ki lesz az orvos? És csakugyan! egy párbajügy tárgyalása bizonyára jobban érdekli a képviselő urakat, mint a nagy fontosságu földművelési vita! Négy száz nál több képviselőből összesen III, mond száz tizetegy jelent meg a csótörtöki ülésen.

Hát ez is komoly testület még? A N. Fr. Pr. budapesti levelezője Ugron interpellációja alkalmából, melyet a saját szempontjából helytelenit, a következő tényleges közléseket teszi: „Eppen a legutolsó tánczestély az udvarnál nyújtotta a legillőbb alkalmat a kabinet egy tagjának, hogy e kérdést újra fölvesse, mire a következő választ kapta: „Ön is két háztartást tart? A z udvar az én háztartásom” Hja! csak hogy a ki ezt a választ adta, nem gondolta meg, hogy most a két menyecske (Ausztria és Pannonia) neki esnek a közösen szeretett urának és kijelentik, hogy ők bizony nem lesznek egy háztartáson és tudni akarják, hogy melyik hát közülök a hites feleség és melyik nem az!

A kinek kettő az asszonya, — még pedig pénzes, annak bizony két háztartása legyen! Gili Balázs. Tévedések a tudomány rovására. Debreczen, jan. 17. Böszörményben volt pár napra egy tanítványom, egyszersmind asztaltársam, nagybátyja látogatására. „Mi újság Böszörményben? Kérdem tőle tegnapi az ebédnél. — „Várja a köznép” — ugymond — „a világ végét, szentül hisznek a Csokonaiak tulajdonított jóslásban, hogy tudnillik 1886-ban lesz a világ vége, mikor a husvét ünnepe áprél 25. és 26. esik!”

„Ez baj!” — mondam neki — „mert minden eféle jóslás a köznép részéről teköz-lásra s ezt követőleg elszegényedésre vezet, tag ter nyilik az erkölcselenségnek s minden kigondolható bűnek!” Csak kevesen vannak, kik e hirre bünbánatba esnek, imádhoznak, vezekelnek, ezt is leginkább munkakerülésből teszik. De meg végre is roppant brutány e tudomány rovására és fájdalom! hogy gyakran komoly lapok is hoznak ilyenü jóslatokat. — A nép nem érti e hir nevétséges oldalát s ha egy tudákos paraszt vagy obsitos katona elolvassa, készpénz gyanánt veszi, butit, sőt keres vele. Kérésére felvilágosításul a következőket beszéltem el tanítványomnak: A világ végének várása oly régi talány, mint maga az emberiség. Egy-egy különbözőbb égi tünemény, p. o. üstökös, napfogyatkozás megjelenése a világ végével vagy legalább emberpusztító háborúval hozott összeköttetésbe. Ez így volt Caesar halálakor, Thales idejében, Columbus korában, sőt fájdalom így nap-jainkban is. A kereszténység terjedésekor mindjárt maguk az első keresztények várták a világ végét. Pál apostol még életében várta az ugynevezett paruziát, a testek átalakulását és azért nem is nőtelt meg, hogy asszonyal ne legyen akkor annyi baj. — A keresztényen világnak e hitét még jobban megerősítette, sőt még folyvást fentartja az apokalypsis vagy is azon szörnű phantasmagoriák könyve, melyek

a János jelenéseiben írva találhatók. A gyónás, péter-hilerek, bűnbocsátó levelek árulása stb. szükségessé tették a klerus részéről, hogy e hitet ne ölje ki a nép szívéből, sőt azt újabb-nál újabb alakban elevenítse fel. Attól úgy tekintették, mint Isten ostarát — flagellum Dei — ki azért küldetett, hogy a romlott ember-világot megbüntesse, mielőtt annak vége lenne. Az 1000-dik évben ismét várták a paruziát az u. n. ezredévek — millenariusok. Azután támadtak bűnbánó felekezetek, lollardok, flagellansok, kik agyonstírták és — korbácsolták magokat bűnbánatokban, mert azt hitték és hirdették, hogy: 1000-et érvünk, 1000-at nem. Tehát e szerint nem érvünk meg az emberiség a 2000 dik évet. Ez képezi alapját még ma is a világ végéről szóló jóslásoknak. Ily értelemben kell venni Nostradamus jóvondolását is, ki IV. Henrik halálát és a világ végét megjósolta.

És most lássuk mily időköz köti Nostradamus, — ez a francia Csokonai — a világ végét?

Az 1582-ik évben történt a naptár-javítás. XIII-ik Gergey pápa egy brevében elrendelte, hogy említtett év október 4-ike után 15-ét kell számolni s hogy a századokat befejező éveket daczára, hogy 4-el oszthatók, nem szokóknak, hanem közönségeseknek kell venni, kivéve minden 4-ik századot 1600-tól számítva. — Az 6-hitűek és potestansok a pápa iránti gyűlöletből nem fogadták el az új stíl szerinti időszámítást, daczára hogy annak csillagászati rátióját Lili Alajos kifejtette.

Igy maradtak el az stílyhez ragaszkodók mindjárt 10 nappal, 1700-ban 11-gyel, 1800-ban 12-vel. — A potestansok átlátták tévedéseiket 1700-ban s meghajoltak a hajthatatlan mathe-sis előtt, csatlakoztak a katolikusokhoz időszámítás tekintetében. — De meg bölcse-n belátták, hogy Nagy Péter czár fellépésével nem tanácsos az oroszokkal együtt tartani sem, de különösen egyházi tekintetben p. o. a husvét ünnepe megünnepelésében. A magyarok különösen megvált elejétől fogva azon okos belátása, hogy inkább nyugodtan, mint keletkez simult; ellen-kező esetben már rég nem volna Magyar-ország...

Az 1546-dik évben a javítás előtt még együtt ült az összes kereszténység a husvét maximumát, azaz mikor ez ünnep első napja ápril 25-re esik. A javítás évében a katolikusoké ismét maximum lett, az 6-stílyhez ragaszkodóknak pedig ápril 15-ét mutatott a hold kulcs. De azért még akkor egy napra esett husvét, mert a javítás csak októberben kezdődött.

A szakadás megtörténte után jósolta a híres Nostradamus, miszerint ha még egyszer az összes keresztény világ együtt üli meg a legkieb eső husvétot, akkor lesz egy a kol, egy pásztor s így be kell következni a világ végének.

Előfordult azóta a maximum 1666-ban s minthogy ekkor nagy pestis dühöngött éppen úgy, mint 1348-ban a fekete halálkor, várták a világ végét.

Növelte az aggodalmat az ominosus év-szám: MDCLXVI. melyben minden római szám-jegy, csak egyszer fordul elő. De nem következett be a világ vége, a jóslat nem teljesedett.

Azonban a szellemi világban ez évben romba-dőlés és újjászületés történt. Newton Izsák ez évben fedezte az égi testek nehézkedési törvényét. — E törvény arról győz meg bennünket, hogy nem is következhetik be úgy-mint Nostradamus jósolja a világ vége, mert a mi káoszszemmi földünkre a nagy ágyu-golyó nagysága égi testek nem eshetnek le, sokkal inkább megfordítva. — Hogy az ég leszakad s

a földet összezuza, éppen olyan beszéd, mintha azt mondanák, hogy a délibáb lezuhanása elpusztítja a Hortobágyot. Az ég is délibáb mind egyiránt a fénytümenyek.

Köszönjök meg, hogy az eg már régen ránk szakadt s elenyével táplál bennünket. Nagy baj az, hogy a tanító urak nagyresze még ma is a régi világrendszert tanítja, innen van aztán, hogy a nép nem tudja magát tájékozni a világúrbén.

Ma már Kopernik tanát nyíltan lehet, sőt kell is tanítani, nem úgy mint Galilei idejében.

Az 1734-ik évben a potestansok már együtt ülték a katolikusokkal a György-nap utáni husvétot, de azért még sem esett ki a világ feneké.

Az 1886 dik, tehát jövő évben újra együtt üli meg az összes kereszténység a legkieb eső husvétot és így ekkor lenne ismét Nostradamus, de nem Csokonai szerint, a világ vége. Ez eset lesz a husvitra 1943-ban, 2049-ben, 2117-ben, 2269-ben, 2326-ben, 2432-ben stb. és azért az emberiség mindig él és fejlődik tovább.

A kereszténységnek nagy hibája az, hogy a niceai zsinat határozatához ragaszkodik a husvét megünnepelése néze és így hold-kulcsot, (epakta) aranyszámot (19-et) vesz fel. Ez visz-szaesés a napévről a holdévre. E tekintetben zsidózik vagyunk. A husvét ugyanis a hold járásától függ, mert az a tavaszi napéjegy-enlőseget követő holdtölte utáni vasárnapra és hetfőre esik.

Ritka pap, ki évekkel előre megtudná mondani, mikor lesz husvét, e tekintetben a kalendárium-csinálóra szorul s mégis ragaszkodik a holdévhöz, mint a zsidók a purim meg-ünnepelésére néze az Adár vagy Veadár hónaphoz az Eszter könyve szerint, — husvitra néze Nizán 15-hez.

Vége lesz-e hát csakugyan a világnak? ez most a kérdés.

Igenis, minden pillanatban vége van egy régi világnak s kezdete egy újnak. Ha azon milliárdnyi ember-tömeg, mely már a historiai kor óta létezik, mind felkelne s egymás há-tára álna, az egész földgömbön, nagyobb lenne a földgömb, mint egy olyan golyó, melynek átmérője a legközelebb álló-csillagig ér. A föld átmérője most is 1719 mérföld, mint haj-dan volt, tehát a rajta létező világ csak az anyag tünemény volt s ez így megy, míg föl-dünk ki nem hül, vagy a nap hő-ereje nem enyész.

Egykor, de csak lassu fokozatban a föld világa elenyész, mint hab a vizen, de azért a föld nem lesz a sirok által nagyobb, mint a tenger az elpuhukott habok által. A föld sem dicsekedhetik örök létél. A rajta lévő lények kihalása után még igen soká fog ugyan kerin-geni a nap körül, de végre is oda rohan a honnan egykor kidobottat a napba. — A mi sirunk a föld, a föld sirja a nap. Pulvis es et in pulverem reverteris. A föld átmerője fogynak de addig az idő medrében, míg a föld teljesen elpusztul. Madáchnak és Flammariónnak tökéletes igazuk van, midőn azt állítják, hogy az utolsó embercsalád fagy által fog az egyenlítő alatt kihálni.

„Kedves egészségére az ebédet kedves öcsém! ha a lezckéjét jól tudja, holnap ismét szívesen beszélgetek e tárgyról, ha ugyan érdeklí!”
Nagy Pál.

A fogyasztási adó kezelésének ügyében.

(Levél a szerkesztőhöz.)
1866. decz. hó végéig a fogyasztási adót tudvalevőleg Hirschler és társa kezelte, ki a kincstártól mint egyenes bérlő bírta mind a bor, mind pedig a hus-fogyasztási adót. Ezen

bérlők azonban nagy zaklatásra váltak a pol-gárságnak, éppen azért a város 1867. jan. 1-én a kincstártól mind a bor-, mind pedig a hus-fogyasztási adót egyenes bérletben kivette s az első kiadta a bormérőknek, a másikat pedig mésszárosoknak és illetőleg a henteseknek, de csak mint ke z e l ő k n e k, anélkül, hogy ezek a kincstárral évszoköttetésben állottak volna. Tizennyolcz évig, a mely idő alatt a város évenként 2—2000 forintjával összesen 30.000 forintot kapott s az maig is a nyug-dijalpra megy: a város ily bérlője volt a kincstárnak s Hirschler és társa nem cseké-lyebb örömjaj mellett vonultak ki a városból, mint a mily öröm most fogadta a borf. adót kezelő társulat volt igazgatójának eltávolít-ását.

Ekkor a hatóság kimondotta, hogy a város magán polgárai egyenként megajánlott évi összeggel, 3 forinttól 9 forintig terjedő, vagy még többet fognak fizetni fogyasztási adó fejében, az általok házilag elfogyasztott bormeny-nység bevallása szerint. Ily magánajánló pol-gár volt körülbelül 900, a kiket a társulatnak fentebbi módozat szerint kellett megadóztatni, bármennyi bor fogy el az illető polgár házá-nal s ennek folytán a pinczéjében nem aköz-tatott és nem zaklathatta őket 18 évig senki. A hentesekre néze azonban már megkezdődött a mozgalom, mert a hentesek 1867. jan. 1-én átvették ugyan a kezelést, az eltávozott Hirsch-ler pedig 1866. decz. végéig adott ki mintegy 6000 forint értékű béczákat, a melyek közül a fel nem használt fölöslegeseket a sertésvágók 1867—1868-ban is, minden visszámolás nél-kül elfogadtak. Vagy is a törvény értelmében az illető összeget (itt darabonként 1 frt 26 krt.) előre, a sertés megölése előtt kell lefiz-etni; a megmaradt hus és szalonnát mi el-néztük s azért semmit sem követeltünk.

És ma, 18 év mulva mi történik? Az, hogy a fogyasztási kezelés új igazgatója be akarja bizonyítani, hogy „új seprő jól sepe” és mindenféle módozom akar magá-nak érdemeket szerezni s nem akar a régi kezelőkkel szemben oly méltányoson eljárni, mint ezek jártak el Hirschlerrel szemben. Vagy is: azon béczákra néze, a melyeket ők adtak ki, ő visszámolását követel; így azonban egy p. o. 100 kilós szalonnával és 50 kiló hússal bíró sertésért p. o. kellene 2 frt 82 krt. fizetni suitszára, holott nekünk darab száma csak 1 frt 26 krt. fizettek! Ily módon nekünk tetemes kárt kellene vallanunk!

Ezen sérelmes eljárást a n. é. közönség megítélésére bízom.

Debreczen, 1884. jan. 17.
Egy sertésvágó polgár.

Helyi hírek.

* **Teleki Sándor felolvasása.** A jelenleg Debreczenben időző jeles író, gr. Teleky Sándor közelebb nagy élvezetben részesíti városunk közönségét. Ugyanis a felolvasó-körben nagyérdékű rajtot fog febr. 4-én felolvasni. A rajz czime: „J ó s k a” a debreczeni népéletből írott történet.

* **A „debreczeni felolvasókör”** 9-ik es-

télye e hó 15 én nagy közönség előtt tartatott meg. A közönséggel szufolóság megtelt díszes teremben s ennek következtében a hőség mind-járt kezdetben túrheterelenné vált. — Azonban a Futó Mihályné urnó felolvasását, ki „A magyar arnók hajdan és most” című tanulmányát olvasta fel, nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a közönség. Nem a pusztá udvariassá g. hanem az őszinte elismerés mondatja velünk azt, hogy ennél si-kerültebb, szellemdusabb felolvasást ritkán volt alkalmunk a felolvasó-körben hallani. A hazaszeretet geniusza lengte át e művecsket s a felolvasó, lelkes urnó megérdemelt tapsot és tetszést aratott. — (A nagy érdeklő fe-lolvásást lapunk fogja közölni. Szerk.) — A második felolvasó volt Kar-czag Vilmos hírlapíró, a „Debreczeni Hír-lap” szerkesztője ki „A kárhozat utján” című drámájának első felvonását olvasta fel s kitűntette az egyes szereplők jargonját is. A egész a nálunk szokatlanban recitatori kisérletek egyike volt.

* **Színház.** Erdélyi Mariettát, a mint egy főv. lapban olvassuk, Kecscányi igaz-gató szerződtette jövőre is. E hírrel kapcsola-tban interpelláljuk Kecscányi urat azon szál-longó hírek tárgyában, hogy vajon igaz-e, mis-zerint — az ő szerződésében kikötött joggal élve — az jövő évre máshol szándékozik mű-ködni? Ezt igen sajnáljuk! — Szatmári Árpád, a nálunk oly jó emlékeztetőben élő jeles kömikus, városunkban rövid idő nuiva megkezdí k. b. hat estére terjedő vendégze-replésének sorozatát. — Erdélyi Marietta tegnapelőtti jutalomjátéka „Morilla”-ban tett ház előtt ment végbe. A k. a. — ki a czimsze-repben igen élénken játszott s hangjának fő-előnyével, ennek technikájával és öltö-zeteivel ismét hatást idézett elő — kap-ott tisztelőitől pompás koszorút, bokrétaikat, emlék-ajándékokat és természetesen tapsot és kihívásokat is. Különös dicséret illeti Borá-d Gyula rendezőt, mint a ki a fényesen kiállított darabot igen ügyesen rendezte; a varázsszóra felterített asztal, a harcba induló sereg keple-tet sat. becsületére váltak társulatunk e sokoldalú képességgel bíró ifju tagjának. — B ü v e s z e t. Városunkba készült Charles La martine (családi néven: Lethényi Károly, fejérmegyei földbirtekos), hogy színhá-zunkban búvészi előadásokat tartson; Becker tanár jelenléte azonban arra bírta, hogy a hajduvárosokban (először H.-Böszörményben) mutassa be valóban ügyes antipiritisztikus és búvészi mutatványait. Mellekesen mondva, ez az a búvész, kit a budai szinkörben tar-tott előadásai után, hadkötelezettségének el-mulasztása miatt elfogtak. Hivatalását azon eset óta most teljesítendő először. — Nyi-la s s y Mátyás kedden tótos kifejezéssel coup-letteket fog énekelni. Előre is felhívjuk erre a közönség figyelmét. — A v i d é k i s z i n é s z e k nyugdíj alapjárá színházunk-ban tegnap ismét „Koldusdiák” című ope-rettel került színre — a szereplők kitűnő já-tékával s kis számu közönség előtt bérletszű-nethen. — Ö r l e y Flórád a közönség szíve-sen fogadta a czimszerpben. H a l m a i n é remekelt s N e m e t h József Ollendorfia a régi jó volt — s ujdonságképpen még csak azt említhetjük fel, — hogy ezáltal H o r v á t h J a n i t c z k i t ép routinnal játszotta, mint a milyen csinosan énekelte második felvonásbeli áriáját.

* **Január 24-én.** E napon tartja a hely-beli iparos kör táncvigalmát a „Bika” vendéglő nagy termében. A rendező bizottság e vigalmat minél inkább fényesebbé óhajtván tenni, nemcsak a helybeli iparos-osztályt és általában az előbbkelő közönséget, hanem a közeli vidék-

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

Az áruló.

— Elbeszélés a katonai életből: —
Írta: Fehér holló.
(Folytatás.)
Csak a tiszték s a két őrmester maradt ott. Ekkor állott elem, várva jelentésemet.
— Kapitány ur, — jelentem szabálysze-rűleg, — büntetést kérní jöttem.
— Ki ellen? — kérde meglepetve.
— Magam ellen, — válaszoltam.
— Miért?
— Mert három nap előtt megfelelkezve magamról, több bort ittam mint szabad lett volna s a század helyett a kórszobába mentem s ott voltam tegnap estig.
— Uraim! távozhatsz, — szólt a kapi-tány a két alantas tisztéhez. — Őrmesterek, menjenek!
Magunk maradtunk. A kapitány leült s nekem is intett, hogy foglaljak helyet.
— Legyünk egy percze szolgálton ki-vül s legyen ön őszinte irántam. Ön még most is győnge, önnel nagyobb dolog történt, mint amit jelent. Az ezredorvos ur tegnap szolgált nekem ön felől s említtette, hogy maszlagolt ittát meg. Mondja el nekem őszintén, miként történt ez és ki által.
Szavai alatt éreztem, hogy biborvörös lesz arczom s alig tudtam szóhoz jutni.
— Kapitány ur, — dagodtam, — ezt nem mondhatom el.
— Fiatal ember, — szólt ő komolyan, — velem oly nyíltan beszélhet ön, mint akár az atyjával. Én önben a leendő tisztet néztem mindig, mert tudom, hogy az egy éve után leteszi a tiszt vizsgát és tiszt lesz. Nekem tehát mint tisztnek, kötelességem örködni a

öltött, hogy a leendő tiszték minő társaságba keverednek, annyiál is inkább, mert ön jól tudja, hogy az én véleményezésemről sok függ, még a vizsga sikerülese esetében is. Beszéljen hát őszintén.

Levottam fegyverezve szívessége által. Mindent elmondottam neki, csak a Paulovics szerepét hagytam ki amivel természetesen igen sokat rövidítettem a dolgon.
— Azért óhajtottam tudni, mint történt a dolog, — mondá végül — mert volt már eset arra, hogy a katonákat a bosnyák nők becsalogatták a házba s ott a férjeik vagy apjaik megölték őket. „Mais à la guerre, comme à la guerre,“ — háboruban így megy az! Ott tán szerette az ön „felesége” és meg-mentette apja elől; de ezt máskor megkocz-kázthatni nem szabad. Adja szavát nekem, hogy többé nem megy „felesége”-hez.
Kelletlenül bár, szavamat adtam.
— Jól van, — szólt a kapitány: azzal fölkel s az ajtót kinyitva, kikiháltott:
— Őrmester, Kardos!
Az őrmester bejött. Én már akkor oly „hapták”-ban állottam mint egy czdvek.
— Füleki Viktor káplár két napi lakta-nya-fogságot kapott, amiért tegnapelőtt este engedély nélkül kimaradt takarodó után. Irja be a rapport könyvébe. „Abtreiten!”
IV.

Egy hét mult el azóta s nekem nem volt alkalmam arra, hogy Paulovicssal találkozzam. Ekkor parancsot kapott századom, hogy azon-al legyen utra keszen s egy óra mulva induljon. Annyit tudtunk csak, hogy egy nagy kémszemle-fele szolgálatot kell végeznünk s tolmácsul velünk jó Paulovics Jenő is. A vál-lalat nem lehetett közönséges, mert még két tisztet osztottak be más századtól a miénkbe s a legapróbb csapatkát is tiszt vezette. Déli egy óratját összeállott a század, a

tiszték megjöttek, átvették szakaszaikat, aztán megjött a kapitány, kis szürke bosnyák lován, a beosztott két tisztel és Paulovicssal. A je-lentéseket átvette, egy fél szakaszt egy tiszt vezetése alatt előre küldött, jobb és baloldal-éknak egy-egy tíz-tíz emberből álló csapat-kát jelölt ki, azokat is tisztekre bizva, s így aztán megindultunk. A legnagyobb csend volt parancsolva, dalolni, kiabálni, hangosan beszél-getni se volt szabad.

Csendesen kapaszkodtunk föl egy hegyi-átra, mely a Rogatica fölött körül elterülő hegy-ségekre vezet. Az ut rendkívül farszto volt: kövekről-kövekre ugráltunk inkább mint léptünk, másfél óra hosszat mindig fölfele. Ekkor egy pillanatra megállottunk, a kapitány Paulovicsot magával hívta, előre lovagolt. Egy sziklafelére kapaszkodtak föl s ott láttuk a két alakot, mutogatva élénken, és a kapitány látszóvén nézgetve.

A kapitány aztán intett s a század utána ment. Aztán ő egymaga előre vágatott az elő-csapathoz s mi egy darabig szóltanul halad-tunk. Amint a szírtnél haladtam el, melyen az imént a kapitány állott, Paulovics ep lefelé jött onnan. Gyanítottam, hogy eddig került s most felhasználta az alkalmat, hogy szóba állhassak vele. Hívásomra mellem jött s hal-kan beszélgettünk menet közben.
— Ön engem kerül, — mondtam neki, — pedig tudja nagyon jól, hogy némi felvilá-gosítással tartozik a multkorral.
— Nos, szölt ő, — kérdezzen s amit tudok megmondom.
— Hogy kerültem a kórház elé?
— En vittem oda. Bekopogtam az ab-lakon s azzal ott hagytam, hogy ne lánssanak önnel.
— Mi történt velem abban a házban?
— kérdeztem aztán.
— Mi? Ezt bajos elmondanom.

ról és számosaka tánczvilágra való felől is, továbbá r o n y Soma, R. Mór, az iparügy közül Gelleri való galomra. Ez alkal-yomda igen díszes A tánczterembe lép-jelvényel lesznek közönség kellemé-jó híru vendéglős-kodni fog, az é-vendéglős könyhá-talp alá valót a t-fogja játszani, a t-Pájer Jozsef, a k-e s A l b e r t u A tánczvilág, mutatja, január 2-nagyimérvü keszül soroltak mutatják, töt meggett. Felh-ség figyelmét.

* **Nőegyleti** egylet által rend-tárgyában az itte-tiók a szándékot t-tessek fel, mint ú-választmányt vez-mányekkel kecsé-sikert eredménye-nem szabad hinni-segének látjuk el-lasztmánya midő-mondva karton be-éppen azon indó-nyozést kizárva é-zönségnek a lehető-ruhában való meg-égyezzerü öltözék-tessek — az int-és francia népví-karton-szövetekből legnagyobb izléssé-szövetekből, bárso-kiállítathók; de s-tározatul, hogy n-— sem pedig nem a nőegylet által k-vatáru üzletben lehet csak bejutt-mivel az egyforma lenne — azoknak, k-zsítettük ruhájuk hozatott calicot szó-karekossági elv vez-szertlen finom izle-s-hakat óhajtunk a-aztán általunk kivá-ból, az nem fog sta-egy fényűzés nélkü-szeretnénk rendezni-jökédve, — kedve-nőegylet bá b-mánya.

* **Rabok sors** levő rabok tegnap s-ültek. A leves V e g h Gyula II. mizerabilis állapot-lal rendelt a szegen-zát Eddig kanalat-csupa f e l e d é k e

* **Az Iparos ifj** ispunkban már emlí-leset, holnap vasár-naját egyélti helyis-megjeleni keretnek.

* **Kácsák, tojás** kérdéssel halmozna-tólunk, hogy csinálja mutatványait, kivált támadt kacskákkal? H i r l a p i k a c s á -nének, de azt tudjuk, szorkányság, hanem vüli ügyessége és h-nar urnak mindenesé-lyesztő, a honnan a-tárgyat kapja s az a-deszkekön levő lyuka-összeköttetésben a k-i-melyen át kapja p. a-segédköz inasok és-bizonyára ki vannak-illeti, ezt a mutatvá- a fűreszporos ládák-van; mikor a publik-hogy az egyik őrés, j-dítja a ládát; ekkor-s i k edényt, a melyb-zes dészsa kettős fene-szintén van két kácsa-rántanak a színlak-mórt, a minek követk-sített edény rugója ki-alsó fenéke is felre-kiugrik a többi kács-szerintünk; de termé-nálva, hogy bármely-becsületére válhat ék-ványokat illeti, azok-bár az egymást követ-sódottak s az utolsó-nem jutott elegendő-holnapra előadásokat is

* **Gyászjelentés.** néhai H e t e n y i B o-lajosnének ma regg-eleven, több heti su-tént csendes elhunytát-részei, folyó hó 28-án fognak, a nagypeter-házától, a ref. egyhá-

hó 13 én nagy közönség előtt tartott... közönséggel zsúfolásig megtelt díszes...

Erővel Erdélyi Mariettát, a... jánpan olvasuk, Krecsányi igaz...

Ar 24-en. E napon tartja a helyi... táncvizsgálatát a „Bika” ven...

szabad tudom, miért? — Tá... rendelte őt, hogy szándékának...

szki főhadnagy ur a szakaszá... alved támogatására Jelenüst...

ről és számokat hívott meg. Meghívták a... táncvizsgálatra városunk országgyűlési képv...

* Nőegyleti calicot bál. Nehogy a nő... eylet által rendezendő „calicot bál” felgá...

* Rabok sorsa. A helybeli börtönben... levő rabok tegnap nagy meglepetésben rész...

* Az iparos ifjúság önképző-egylete, mint... lapunkban már említve volt, tisztújító közgya...

* Kácsák, tojások s a többi. Egy sereg... kérdéssel halmoznak el bennünket! ezt kérjük...

* Az iparos ifjúság önképző-egylete, mint... lapunkban már említve volt, tisztújító közgya...

* Gyászjelentés. Vérző szívvel tudatjuk... néhai H e t e n y i Borbála, Zsarolyáni Márton...

vid ima után, a czeleglő-utcai sírkertben nyu... galomra tétetni. E végtszességételre bána...

* Reisz Dávid ellen újabb följelentés ér... kezett a budapesti büntető törvényszék. Ro...

* Vigjáték pályázat Debreczenben. A... nehaj Kövessy Antal debreczeni volt lakos...

* Föltámadott halott. Alsó-Szelibő írják... a követ furcsa történetet a Pozsonyv. Lapok...

* Három év múlva. Friedman Sámuel... zihai lakostól 1882. év nyarán elloptak...

* Adomány. Keinráth Antal helybeli lak... os az általános betegsegélyző munkás egy...

* Meghaltak. Debreczen, jan. 4—10. Kiss... Sándor 11 h. görögök Szendrics Eszter 3 h.

* A kölcsönös segélyző egylet f. hó 14... tartott igazgatósági ülése elhatározta, hogy...

* Guszmann Róbert vendéglőjében (kis... utczán) ma szombaton h a l e s t é l y r e n d...

Hazánk s a külföld. — Dr. Kruesz Krizosztom pannonhalmi... metetése f. h. 15-en délelőtti az ősi monostor...

— Milán király. Az Ujvideken megjelén... Szrpszko Kolo egy Nabab (?) című római lap...

— Föltámadott halott. Alsó-Szelibő írják... a követ furcsa történetet a Pozsonyv. Lapok...

— A Radosevics-ügy. Jan. 14-én délután... 3 órakor ült össze Pávics őrnagy elnökléte...

— Egy darab kalács. Hermann Ottó... felelte szerdán Visinek ezt a tanulságos kis...

A közönség köréből. *) Tek. szerk. ur. Feledhetlen jó férjem elvesztése felett érzett mély...

— A Radosevics-ügy. Jan. 14-én délután... 3 órakor ült össze Pávics őrnagy elnökléte...

— Egy darab kalács. Hermann Ottó... felelte szerdán Visinek ezt a tanulságos kis...

A közönség köréből. *) Tek. szerk. ur. Feledhetlen jó férjem elvesztése felett érzett mély...

Felolós szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Becker jutalom előadása. Becker tanár Budapestre való távozása... előtt ma szombaton január 17-én esti...

a színházban egészen új műsorral nagy... bűvészeti és antispiritikai előadása.

Ezután itt először: A 3 ODALISKOK bűvös megjelenése. A harmadik szakaszban következik Krecsányi...

„Vénus” környezve a fürdő nymhpáktól mythologiai kosztümökben. Bővebben a falragazok és műsor.

Becker tanár bucsu előadása. Holnap vasárnap január 18-án a helybeli színházban UTOLSÓ BUCSU ELŐADÁS.

A világhírű Becker tanár ez alkalommal a színpad díszes és fényes... kiváltságos melllett a legtekélyesebb...

Büvészeti és fantasztikai egyveleg. 1. A tizenkilencedik század jóslója. 2. A cizvilenczdek, vagy a cukrász ezer...

Egy élő ember lefejezése. Ezen mutatványt Becker tanár a t. cz. közönségnek meg fogja fejezni.

MAGYAR SZINDARAB, végrehajtva Krecsányi szinzigazgató által. A Kaloss-Pintte-Krommo Krenne...

négy élő mythologiai képlettel. A „Szép Meluzina” az ő furdó-hableányai... val. Előadva a társulat számos hölgye által.

Csapó-Veres utczán a 456-ik sz. cserapes ház, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, s ugyanazon...

Csapó-Veres utczán a 456-ik sz. cserapes ház, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, s ugyanazon háznál az utczára néző szoba, fél pin...

Huzás folyó évi február 20-kán.

Összesen 10.000 nyeremény

1
sorsjegy
1
forint
o. é.

II. KINCSEM-SORSJÁTEK
1. főnyeremény forint

50.000

2. főnyeremény **20.000** 3. főnyeremény **10.000** forint o. ért.

A sorsjegyek vala-
mint a sorsolási
jegyzék portomen-
tes megküldésé-
ből 15 krajczár
mellékelendő a meg-
rendeléshez.

további nyeremények
5000 frt
3000 frt

A sorsjegyek kaphatók:
A MAGYAR. LOVAR-EGYLET SORSJEGY-IRODÁJÁBAN

Hatvani-utca **BUDAPEST** Nemzeti Casino
ugyszintén valamennyi váltóházaknál, lottogyűjtődek és szivartözséknél.

további nyeremények
2000 frt
1000 frt

11
sorsjegy
10
forint
o. é.

Minden nyeremény készpénzben kifizetetik

Balogh és Társa

m. kir. szabadalmazott kettős eke-gyárosok
Debreczenben,

Szent-Anna utca, 2530. sz. a volt Szilágyi-féle vasöntöde helyiségében.
Ajánlják a helybeli és vidéki gazdaközönségnek az országos
gazdasági egyesület által megpróbált és kitüntetett

KETTŐS EKÉIKET,

melyek ugy csekély erővel, valamint a legegyszerűbb kezelés által
teljelműnek mind ez ideig használatban levő ekéket.
Javítások ugyanott a legolcsóbb árszámítás mellett elfogad-
tatnak.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Van szerencsénk rendes vevőinket és általában a tisztelt
közönséget értesíteni, hogy előnyösen ismert saját készítményü

tajt pipákból, borostyán és tajt szivarszipkákból,
török esibukok és szárazokból

SZEPESSY és KEREKES uraknál **Debreczenben**

teljesen berendezett raktárt tartunk, hol is fentírtott árak nagyvá-
lasztékban jutányos áron kaphatók.

Adler Fülöp és fia
tajt pipa gyáros **Budapestben.**

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
üzletembe az eddig csupán nagybani eladás mellé a kicsinybani eladást
is behoztam. Ezen alkalomból folyólag a többi közt a következő leg-
keresettebb cikkeknek nevezem meg, u m.

MINDENMÉÜ SCHIFONOK, KANAVÁSZOK, KARTON;
Flanell, felposztó és színes veleszek;

TÉLI KIS ÉS NAGYKENDŐK,

stb., melyeket kisebb mennyiségben is a végszáma eladási ár arányában
adok.

Főtörekvésem lévén mint eddig is a legjobb minőségű árukat a
legolcsóbb árban szolgáltatva ki, az eddig is tapasztalt bizalom és párt-
fogást megtartani, üzletemet továbbra is a n. é. közönség becses figyel-
mébe ajánlom,

mély tisztelettel
KLIMÓ AUREL.
Czegléd utcán, Föld ház, a színház mellett.

Debreczen, 1885. nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

„Szerencsi-féle családkávé“

Előzetesi ár
Helyben és postán
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes szám
A lap szellemi részét
den közlemény főcíme
haz földszin, a szerkesz-
tőbizottság külső
Előzetesi ár
TELEGGI K. LAJOS
CSÁTHY KÁROLY
kiszáradtában és a ki-
taltan KUTASI IMRE
nyomdájában a postai
szolgálaton.

„Szerencsi-féle családkávé“

vétetik.
Igen tisztelt asszonyság!
Szíveskedjek fenti állítás alaposságá-
ról meggyőződést szerezni és a

Szerencsi-féle családkávéval

kísérletet tenni.
Néhányszori használatba vétele után
azon meggyőződésre fog jutni, hogy a leg-
jobb kávépótlék a

**Szerencsi-féle
családkávé,**
mely a legtöbb fűszerüzletekben és ped-
faládácskákból 10, 15, 20 krajzával, csoma-
szokvan 3, 4, 5 krajzával kapható.

Alólirott debreczeni kovácsmester bátorkodom
a tisztelt gazdaközönségnek

két- és három barázdás ekéimet
ajánlani, mely ekék, mint az alább közölt bizonyít-
ványból kitűnik, a mi viszonyainknak teljesen meg-
felelnek.

VIZSGALATI BIZONYÍTVÁNY.

Ujvári György ur debreczeni kovácsmester, feikerte a debreczeni
m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságát az általa tjonnan szerkesztett
két barázdás ekéjének megbírálására. Mi alólirottak az
intézet gazdaságában a két barázdás ekét ugy a vonóerő nagyságára,
valamint a munkaképességre nézve megvizsgáltuk s azt teljesen jónak
s használhatónak találván: mindenkinek ajánlhatjuk.
Debreczen, 1884. augusztus hó 12-én.

Török Gábor,
tanár.

Rottler József,
tanár.

Megrendeléseket kérem saját házámnál Kismester utca 1134. sz.
alatt eszközölni. Ugyanitt mindenféle **egybarázdás ekék, taligák**
és **boronák** jutányos áruk mellett kaphatók.

jótállás mellett.

Mindenféle gazdasági eszközöket javítás végett a legolcsóbb ár-
számítás mellett elfogadok.

Ugyszintén az itt említett ekék **BAUER és TARSÁ** gépraktá-
rában készletben is kaphatók és megrendelhetők.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.
Magamat a t. gazdaközönség pártfogásába ajánlva maradok
teljes tisztelettel

UJVÁRI GYÖRGY,
kovácsmester

Debreczen, Kismester-utca 1134. sz.

Minden hasonló készítmény felett előnyve-
birnak ezen pilulák, melyek minden ártalma-
állagtol mentek; legnagyobb sikerrel alkalm-
maztatnak alszervi betegségeknek, váltóláz-
nál, mellbetegségeknek, bőr, szem, agy, száj-
betegségeknek, gyermekek és női betegsé-
geknek; könnyen hajtó és vértisztítóan egy-
gyógyos er sem kedvezőbb és ártalmatlanabb

A DUGULÁST

leküzdeni, mely minden betedségnek forrása. — Czukros voltuknál fogva gyermekek is
kedvelik. — Ezen pilulák **PITHA** tanár udvari tanácsos bizonyítványa ál-
tal lettek kitüntetve.

Egy skatulya ára, mely 15 pilulát tartalmaz, 15 kr. Egy csomag, mely 8
katulyát, és így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 fo oint.

Óvás. Minden skatulya, melyen e czég: „Apotheke zum heil. Leopold“
nem áll, hamis, melynek megvételelő a közönség óvatik.

*Philipp Neustein
Sagblynd*

Meggyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készit-
mény ne véssék. Egyenesen Neustein-féle **Erzsébet**
pilulák kérendők — ezek s a használati utasítás az itt
látható aláírással vannak ellátva

Róraktár Bécsben

**Apotheke zum heiligen LEOPOLD NEUSTEIN Ph. Stadt. Ecke der
Planken und Spiegelgasse.**

Raktár Debreczenben: **Tamási K. és Göltl N.** urak gyógyszerházában

1885. XVI

Előzetesi ár
Helyben és postán
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes szám

A lap szellemi részét
den közlemény főcíme
haz földszin, a szerkesz-
tőbizottság külső

Előzetesi ár
TELEGGI K. LAJOS
CSÁTHY KÁROLY
kiszáradtában és a ki-
taltan KUTASI IMRE
nyomdájában a postai
szolgálaton.

A néme

A most fol-
alkalmilag jönn
A birodalmi kap-
emelések ugyan-
e napokban jut
hoz, suloys viss-
narchiánk és te-
portját Németor-
tos árukat érint-
monarkhiáknak
nak jelentékeny
dalomba.

Következők

buza
rozsa
árpa
zab
liszt
szesz

Az itt felsor-
metországba 1884
tüzetes kimutatás
a következő érték
első helyen levő
narchiákból, a
Magyarországból
nélkül exportált
Németországba:

buza
rozsa
árpa
zab
liszt s őrlém
szesz

Az itt fel-
beleszámítva, —
138.490,000 frt
zölgazdasági term-
metországba. Hogy
Magyarország term-
nan, hogy a túll-
feladott efféle ár-
osztrák kereskedés
tak németországi
23.250,000 frtra
hogy nyugat felé
kat leginkább az
vetíti. A 138 milli-
mó része, legalább
gyarországból ered,
egyéb károsítás, me-
következménye lesz,
ország mezőgazdasá-
Kormányunk e-
got erősbitő munka-
szetesen gyöngye és

Országgyűlés
jan. 17-én tartott ülé-
általános tárgyalása
jelentéssel végződött.
aker Odón s azt fejt
olyan középösztály, me-
nek megtehető, mi-
azokat, a kik az áll-
litják szembe. Ezt e-
lehetett megtenni, mi-
volt, a társadalom p-
hogy a demokraczia
badságot. Idezi III.
helyesi azt az irányt,
tályait anyagi érdek
forrasztani igyekezik.

Utána Olay S.
terjesztett elő a keres-
retegéből, mely már
érintkezik. Így előhe-
üzött visszaéléseket,
büntet eléggé. Előho-
lását, melyekkel mi-
hozta a zálogházi köz-
s végül azt kérdezte
hogy kiállítási munka-
czára, hogy még mi-
millió deficizitte-
tás, a kereskedelmi al-
forintnyi előleges tiszt